

چرا به جای یک بحث کارشناسی با یک تئاتر روبه روییم؟

دیوار کوتاه مازوت

۵ درصد سبد مصرف نیروگاه‌های کشور از سوخت مازوت است ■ ۱۲ نیروگاه کشور هنوز مازوت مصرف می‌کنند

■ سهم مازوت در تأمین انرژی نیروگاه‌های حرارتی نسبت به سال ۹۰، یک سوم شده است

فاطمه سادات مرتضوی خبرنگار

در روزهای گذشته دولت اعلام کرد قصد دارد در ۳ نیروگاه اراک، اصفهان و کرج مصرف مازوت را متوقف کند. پس از اعلام این تصمیم، فاطمه مهاجرانی سخنگوی دولت در حساب کاربری خود در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: «شرط عدالت نیست برای تولید برق، بخشی از جامعه یا جان خود هزینه آن را پرداخت کنند. از همین رو به دستور رئیس‌جمهور مازوت سوزی در سه نیروگاه اراک، کرج و اصفهان که شرایط ویژه‌ای دارند، متوقف می‌شود.» و در پایان نوشت: «می‌توان برای مدت محدودی «خاموشی منظم» را جایگزین «تولید سم» برای عموم شهروندان کرد.» در ظاهر این اقدام جای تقدیر دارد که مصرف مازوت در نیروگاه‌های مذکور را متوقف کرده است اما به نظر می‌رسد دولت این تصمیم را با لحاظ دلایل فنی موضوع نگرفته یا اینکه کل موضوع قطعی برق یا همان خاموشی منظم را به شهروندان اعلام نکرده است. بررسی‌های «فرهیختگان» نشان می‌دهد در پنج یا شش سال اخیر ۱۵ نیروگاه مصرف مازوت داشته‌اند که البته برخی از آن‌ها همچون سه نیروگاه اراک، کرج و اصفهان در نزدیکی مراکز شهری قرار دارند و برخی اطراف شهرهای کوچک بوده‌اند که احتمال می‌رود این مسئله صرفاً در شهرهای بزرگ تبدیل به معضل بشود. همچنین سهم سه نیروگاهی که مصرف مازوت در آن‌ها متوقف شده، از کل مصارف مازوت نیروگاهی کشور حدود ۹ درصد است. البته باید گفت صرفاً نیروگاه‌ها نیستند که مصرف‌کننده مازوتند، طبق بررسی‌هایی که «فرهیختگان» با استفاده از داده‌های مالی شرکت‌های بورسی سیمانی انجام داده، در ۶ ماه اخیر ۱۳ شرکت سیمانی مازوت مصرف کرده‌اند. البته لازم به ذکر است عمده مصرف مازوت در بخش نیروگاهی با سهم ۸۰ درصدی بوده و ۲۰ درصد مابقی در بخش صنایع و غیره مصرف می‌شود که سیمانی‌ها نیز یکی از مصارف بزرگ غیرنیروگاهی هستند. با این اوصاف، به نظر می‌رسد دولت باید موضوعات تخصصی و فنی را از مسیر کارشناسی و نه مسیر کمپینی و توییت‌ری پیگیری کند؛ چراکه اصل اولیه مورد تأکید مسعود پزشکیان در رقابت‌های انتخاباتی نیز تأکید بر این بود که موضوعات کشور باید از مسیر کارشناسی بگذرد. همچنین دولت باید صادقانه با مردم سخن بگوید و دلایل قطعی برق و گاز را شفاف اعلام کند تا مسیر اصلاحات اقتصادی برای دولت باز شود.

۸۰ درصد مازوت در نیروگاه‌ها می‌سوزد

بررسی‌های «فرهیختگان» از وضعیت سهم نیروگاه‌های حرارتی و سایر بخش‌ها از مصرف نفت کوره‌کشون حاکی از آن است که در سال ۹۴ حدود ۸۴ درصد

مازوت مصرف شده در کشور مربوط به مصرف نیروگاه‌ها بوده است. در آن سال سهم مازوت صنایع تنها ۱۶ درصد بوده است. به طور مشابه در سال ۹۹ هم مجدداً شاهد رشد سهم مازوت در نیروگاه‌ها و تکرار اتفاقی مانند سال ۹۴ بودیم. گفتنی است در سال ۱۴۰۱ نیز سهم مازوت در نیروگاه‌های کشور ۸۲٫۸ درصد بوده و مازوت در صنایع تنها ۱۷٫۲ درصد سهم داشته است. در سال ۱۴۰۲ نیز این سهم در نیروگاه‌ها ۸۰٫۲ درصد بوده و صنایع صرفاً سهمی معادل ۱۹٫۸ درصد داشتند. به طور کلی باید گفت سهم مازوت در نیروگاه‌ها در سه سال اخیر با یک کاهش پس از سال ۹۹ روند ثابتی به خود گرفته و ۸۰ درصد نیروگاه‌های کشور مازوت مصرف می‌کنند.

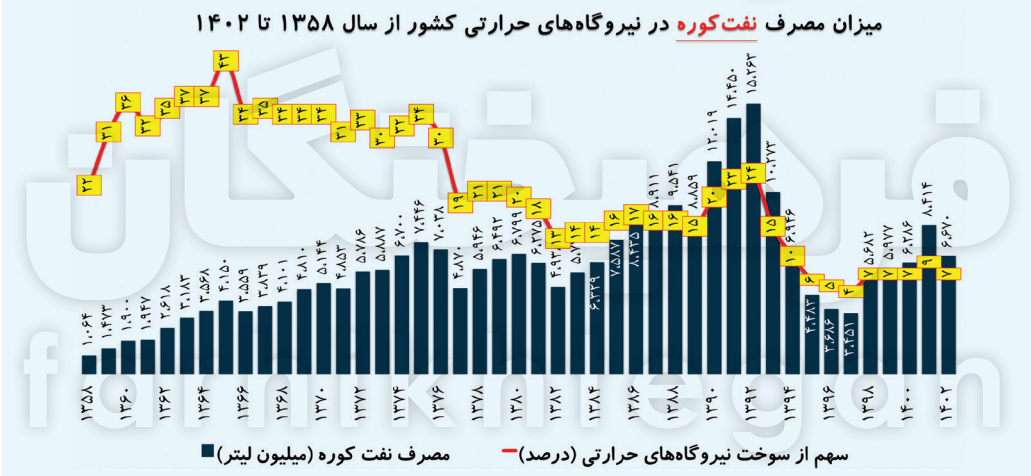
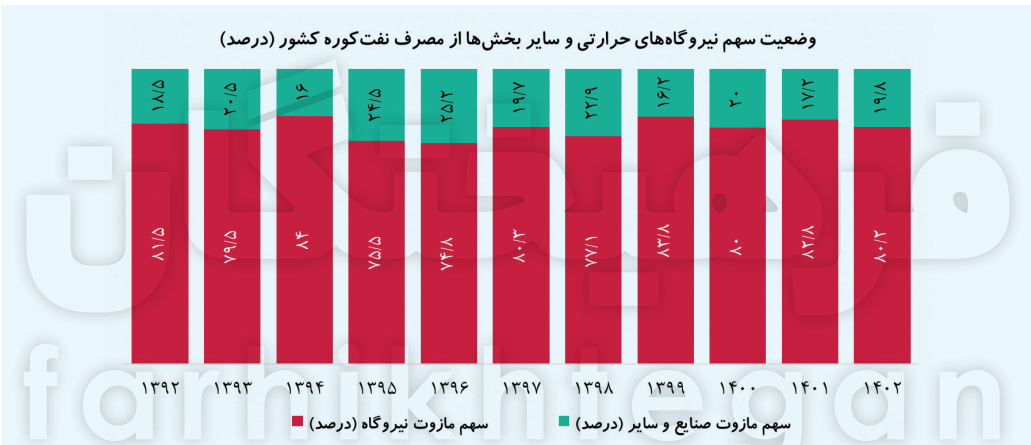
لازم به ذکر است در حال حاضر سهم مازوت از کل سوخت مصرفی نیروگاه‌های حرارتی کشور به ۷ درصد رسیده که نسبت به اوایل دهه ۹۰ به یک سوم کاهش یافته است. همچنین با احتساب نیروگاه‌های تجدیدپذیر؛ برقایی و هسته‌ای، سهم مازوت در تولید برق ایران نهایتاً ۵ درصد خواهد بود.

۱۵ نیروگاه مصرف‌کننده مازوت در کشور

بررسی‌های «فرهیختگان» از گزارش ارزیابی وضعیت بهره‌وری نیروگاه‌های حرارتی کشور و راهکارهای افزایش آن که توسط اندیشکده اقتصاد مقاومتی و رسانه مسیر اقتصاد تهیه شده، نشان می‌دهد ۱۵ نیروگاه کشور در سال ۱۴۰۲ مصرف مازوت داشته‌اند. همچنین مجموع مصرف سالانه این نیروگاه‌ها در سال ۱۴۰۲ حدود ۶۷ میلیارد لیتر (روزانه ۱۸۳ میلیون لیتر) بوده است. در بین این نیروگاه‌ها، نیروگاه شهید رجایی قزوین در رتبه اول مصرف مازوت نیروگاه‌های حرارتی قرار داشته است. این نیروگاه در سال ۱۴۰۲ با مصرف ۱۴ درصد از کل مازوت مصرفی، در رتبه اول قرار داشته است. نیروگاه شهید رجایی در ۲۵ کیلومتری شهر قزوین و از جمله صنایع آلاینده این منطقه است. نیروگاه شهید مفتح همدان در ۱۷ کیلومتری کیودرآهنگ با سهم ۱۲٫۴ درصد و نیروگاه شهید سلیمی مازندران در ۲۲ کیلومتری نکا با سهم ۱۲٫۳ درصدی در رتبه‌های دوم و سوم قرار داشته‌اند. نیروگاه توس در ۱۲ کیلومتری شهر مشهد با سهم ۱۱٫۴ درصد و نیروگاه بندرعباس در ۱۲ کیلومتری این شهر نیز با سهم ۱۱٫۳ درصدی در رتبه‌های پنجم و ششم قرار دارند. بیستون کرمانشاه در ۱۰ کیلومتری شهر بیستون با سهم ۱۰٫۵ درصدی و نیروگاه شازند با سهم ۵٫۸ درصدی و در ۱۲ کیلومتری شازند اراک، در رتبه‌های بعدی قرار دارند.

۹ درصد از مازوت در ۳ نیروگاه خاص مصرف می‌شود

چند روز پیش محمدجعفر قائم‌پناه، معاون اجرایی رئیس‌جمهور گفت با مصوبه تازه هیئت دولت، «برای تأمین سلامت مردم، استفاده سوخت مازوت در نیروگاه‌های اراک، اصفهان و کرج منقطع شد. با دستور توقف مازوت سوزی

در سه نیروگاه کشور، وزارت نیرو مکلف شد ناترازی انرژی را از طریق قطعی برق رفع کند. این ممنوعیت از شنبه اعمال می‌شود و در عرض در زمان کمبود انرژی، خاموشی‌هایی در فصل سرد خواهیم داشت. معاون اجرایی رئیس‌جمهور برای خاموشی‌های احتمالی پیش‌رو از مردم عذرخواهی کرد و گفت: «قرار نیست تعدادی بمیرند تا ما برق داشته باشیم.» شینا نصاری، رئیس سازمان حفاظت محیط زیست نیز با اعلام این خبر در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: «هوای پاک حق همه شهروندان است. امیدوارم تلاش دولت برای رفع ناترازی انرژی در آینده‌های نزدیک به بار بنشیند.»

بررسی‌ها نشان می‌دهد نیروگاه شازند اراک سهم ۵٫۸ درصدی از کل مصرف مازوت نیروگاه‌های حرارتی کشور را دارد. سهم نیروگاه کرج حدود ۲٫۸ درصد و سهم نیروگاه اسلام‌آباد اصفهان نیز ۰٫۲ درصد است. در مجموع سه نیروگاهی که دولت مصرف مازوت در آنها را اعلی‌الحساب ممنوع کرده، سهم نزدیک به ۹ درصدی از کل مصرف مازوت نیروگاهی کشور را دارند. طبق جدول این گزارش، نیروگاه شازند در ۱۲ کیلومتری شازند اراک، نیروگاه کرج در ۱۰ کیلومتری کرج و نیروگاه اسلام‌آباد اصفهان نیز تقریباً در داخل بافت شهر اصفهان (منطقه ۱۳) قرار دارند. به نظر می‌رسد تصمیم دولت برای توقف مصرف مازوت در این سه نیروگاه به دلیل نزدیکی بیش از حد به شهرهای دارای آلایندگی زیاد بوده و صرف آلایندگی مازوت را نمی‌توان دلیل توقف مصرف مازوت در این نیروگاه‌ها دانست. به عبارتی، در شهرهایی که آلایندگی بالایی دارند (ناشی از آلایندگی خودروها، صنایع و غیره) مصرف مازوت متوقف شده است.

۱۳ کارخانه سیمان مصرف‌کننده مازوت

در کنار نیروگاه‌ها، در بخش صنایع نیز شرکت‌های سیمانی یکی از مصرف‌کنندگان مازوتند. نگاهی به صورت‌های مالی منتشرشده از شرکت‌های سیمانی که در سبد سوخت مصرفی خود از مازوت نیز استفاده می‌کنند، نشان می‌دهد در ۶ ماهه نخست اسامال ۱۳ کارخانه سیمان در سبد سوخت مصرفی خود، در کنار گاز و برق، مازوت نیز سوزانده‌اند. براساس این آمارها، شرکت سیمان سپاهان در شش ماهه ابتدایی سال ۱۴۰۳، تقریباً ۶۸ میلیون و ۸۰۰ لیتر مازوت را به عنوان سوخت مکمل مصرف کرده که البته در بازه زمان یک‌ساله ۱۴۰۲ حدود ۵۸ میلیون لیتر مصرف مازوت ثبت شده است. طبق گزارش عملکرد ماهانه منتشرشده شرکت سیمانی شاهرود نیز در نیمه ابتدایی سال ۱۴۰۳، مصرف مازوتی به عنوان سوخت مصرفی کارخانه گزارش نشده اما در بازه زمانی مشابه در سال ۱۴۰۲، تقریباً یک میلیون لیتر مازوت در این شرکت سیمانی مصرف شده است.

شرکت سیمانی ایلام نیز در گزارش عملکرد ماهانه خود به مصرف ۱۰ میلیون و ۲۶۳ هزار لیتر مازوت در نیمه ابتدایی سال جاری اشاره کرده است. این

درحالی است که این شرکت در بازه زمانی یک‌ساله ۱۰،۱۴۰۲ میلیون و ۸۲ هزار لیتر مازوت سوزی کرده است.

در صنایع سیمانی نهایوند نیز طبق آنچه به صورت ماهانه گزارش شده در شش ماهه ابتدایی سال ۱۴۰۳، تقریباً ۱۶ میلیون لیتر مازوت سوزی صورت گرفته و این در حالی است که در پایان سال مالی ۱۴۰۲، تنها ۱۰٫۵ میلیون لیتر مازوت مصرف کرده است که برآورد حدودی هزینه آن در سال قبل به نصف سال گذشته می‌رسد. شرکت سیمانی شمال، در نیمسال ابتدایی سال جاری تقریباً ۵ میلیون و ۱۲۴ هزار لیتر مازوت مصرف کرده؛ اما در مقابل در پایان سال مالی ۱۴۰۲، حدود ۹۸۷ هزار لیتر مازوت مصرف شده که هزینه تقریبی آن به نسبت سال جاری تقریباً دو برابر بوده و نزدیک ۷ میلیون ریال ثبت شده است. شرکت سیمانی هگمتان، در نیمسال ابتدایی سال ۱۴۰۳، تقریباً ۲۴ میلیون و ۴۰۰ هزار لیتر مازوت مصرف کرده که تقریباً ۴۶۴۱۱۶ میلیون ریال هزینه دربرداشته است. این درحالی است که در پایان سال ۱۴۰۲ تنها ۵۰۰ هزار لیتر مازوت بیشتری مصرف شده است.

طبق آنچه در گزارش مالی عملکرد شرکت سیمان شرق قیدشده، این شرکت در نیمسال ابتدایی سال جاری، یک میلیون و ۱۷۰ هزار لیتر مازوت مصرف کرده اما در بازه میزان مصرف مازوت در این شرکت در سال ۱۴۰۲ آمار ثبت نشده است. در شرکت سیمان هرمزگان، در نیمه ابتدایی سال ۱۴۰۳، تقریباً ۱۶ میلیون و ۶۹۴ هزار لیتر مازوت مصرف شده، درحالی که در پایان سال مالی ۱۴۰۲، تنها حدود ۱۲ میلیون لیتر مازوت مصرف شده است.

طبق آنچه از گزارش عملکرد سالانه شرکت صنایع سیمان دشتستان منتشر شده، این شرکت در نیمه ابتدایی سال ۱۴۰۳، تقریباً ۵۸۸ هزار لیتر مازوت مصرف کرده، درحالی که در پایان سال ۱۴۰۲ حدود ۵ میلیون و ۶۰۰ هزار لیتر مازوت مصرفی ثبت شده است.

در شرکت سیمان ساروج بوشهر، میزان مازوت مصرف شده در نیمسال ابتدایی سال ۱۴۰۳، سه میلیون و ۶۰۸ هزار لیتر مازوت مصرف شده است. درحالی که در پایان سال گذشته تقریباً ۸ میلیون و ۷۰۰ هزار لیتر مازوت مصرف شده است. در شرکت سیمان خوزستان نیز در نیمسال ابتدایی سال جاری یک میلیون و ۱۵۰ هزار لیتر مازوت مصرف شده اما چیزی در میزان مازوت مصرفی در سال گذشته منتشر نشده است.

شرکت سیمان ارومیه، در نیمه ابتدایی سال ۱۴۰۳، حدود ۸۹ میلیون و ۶۰۰ لیتر مازوت مصرف کرده و این درحالی است که این شرکت در پایان سال ۱۴۰۲ تقریباً ۱۲۴ میلیون و ۶۰۰ لیتر مازوت مصرف کرده است.

شرکت سیمان دورود، در نیمسال ابتدایی سال جاری، ۴۰۲ هزار لیتر مازوت مصرف کرده، درحالی که در پایان سال گذشته تنها هشت هزار لیتر مصرف مازوت ثبت شده است.

نام شرکت سیمانی	آدرس	۶ ماهه ۱۴۰۳	۶ ماهه ۱۴۰۲	درصد تغییرات
سیمان سپاهان	کیلومتر ۲۴ اتوبان ذوب آهن	۶۸,۸۲۴	۵۸,۰۴۷	۱۹
سیمان شاهرود	شاهرود کیلومتر ۱۲ جاده مجن	-	۱,۰۵۸	-۱۰۰
سیمان ایلام	۱۵ کیلومتری شهرستان سرابله	۱,۰۲۶۳	۱۰,۰۸۲	۲
صنایع سیمان نهایوند	کیلومتر ۱۵ جاده نهایوند به بروجرد	۱۶,۰۹۲	۱۰,۵۰۶	۵۳
سیمان شمال	کیلومتر ۱۷ آزادراه پردیس	۳,۱۲۶	۹۸۷	۲۱۷
هگمتان	یکصد کیلومتری همدان	۲۴,۴۱۱	۲۴,۹۶۶	-۲
سیمان شرق	کیلومتر ۲۵ جاده نیشابور مشهد	۱,۱۱۷	-	۱۰۰
سیمان هرمزگان	کیلومتر ۲۵ جاده بندرعباس-سیرجان	۱۶,۶۹۴	۱۲,۰۱۸	۳۹
صنایع سیمان دشتستان	کیلومتر ۲۵ جاده برازجان	۵۸۸	۵,۶۴۱	-۹۰
ساروج بوشهر	کیلومتر ۲۵ جاده بوشهر-عسلویه	۳,۶۰۸	۸,۶۸۱	-۵۸
سیمان خوزستان	کیلومتر ۲۵ اهواز-اندیمشک	۱,۱۵۰	-	۱۰۰
ارومیه	کیلومتر ۲۰ جاده ارومیه-تبریز	۸۹,۶۳۳	۱۲۴,۶۳۷	-۲۸
سیمان دورود	کیلومتر یک شهر دورود	۴۰۲	۸	۴,۹۲۵

منبع: کدال

نیروگاه	فاصله از نزدیک‌ترین شهر (استان)	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲
سهند	۹ کیلومتری بناب (آذربایجان شرقی)	۲۰,۹۰۰,۰۰۰	۴۹,۰۹۲,۰۰۰	۲۵۳,۵۴۰,۰۰۰	۳۳۴,۱۱۵,۰۰۰	۳۵۴,۵۷۳,۰۰۰	۲۲۷,۲۷۷,۰۰۰	۳۸۵,۷۷۰,۰۰۰
شازند	۱۲ کیلومتری شازند (مرکزی)	۹,۳۲۹,۰۰۰	۳۰,۲۵۶,۰۰۰	۷۹,۹۸۶,۰۰۰	۲۲۷,۹۰۳,۰۰۰	۴۷۰,۱۴۵,۰۰۰	۷۶۹,۳۱۵,۰۰۰	۳۹۰,۱۷۹,۰۰۰
شهید مفتح همدان	۱۷ کیلومتری کیودرآهنگ (همدان)	۶۲۵,۲۷۶,۰۰۰	۵۸۲,۵۵۹,۰۰۰	۱,۰۴۲,۳۴۳,۰۰۰	۱,۱۴۷,۳۸۸,۰۰۰	۸۷۵,۹۵۸,۰۰۰	۸۳۸,۸۶۵,۰۰۰	۸۲۶,۸۱۹,۰۰۰
شهید رجایی	۲۵ کیلومتری قزوین	۲۴۰,۹۷۹,۰۰۰	۱۴۹,۳۵۹,۰۰۰	۶۱۶,۰۰۰,۰۰۰	۸۳۴,۴۱۱,۰۰۰	۹۳۷,۴۷۲,۰۰۰	۱,۲۱۱,۸۰۱,۰۰۰	۹۳۲,۱۵۶,۰۰۰
رامین اهواز	۱۰ کیلومتری ملائانی (خوزستان)	-	۳۱,۲۱۵,۰۰۰	۲۵۶,۱۳۳,۰۰۰	۲۷,۰۰۷,۰۰۰	۱۳۶,۹۵۰,۰۰۰	۶۲,۵۵۳,۰۰۰	۳۳,۱۳۲,۰۰۰
ایرانشهر	۸ کیلومتری بنبور (سیستان و بلوچستان)	۳,۱۰۸,۰۰۰	۲۳,۰۶۶,۰۰۰	۱۱۶,۲۷۰,۰۰۰	۸۹,۰۲۴,۰۰۰	۸۶,۲۰۳,۰۰۰	۱۸۷,۴۲۲,۰۰۰	۱۲۴,۹۷۳,۰۰۰
بیستون	۱۰ کیلومتری بیستون (کرمانشاه)	۵۷۹,۹۴۸,۰۰۰	۵۱۴,۷۱۶,۰۰۰	۶۷۲,۲۵۸,۰۰۰	۴۴۹,۳۳۶,۰۰۰	۵۴۶,۵۷۳,۰۰۰	۵۸۰,۸۲۰,۰۰۰	۶۹۸,۱۸۷,۰۰۰
زنند	۲ کیلومتری شهر زنند (کرمان)	۹۱,۴۹۵,۰۰۰	۶۷,۶۵۲,۰۰۰	۹۴,۱۳۹,۰۰۰	۶۸,۰۱۳,۰۰۰	۱۱۹,۴۱۳,۰۰۰	۱۴۰,۲۲۱,۰۰۰	۱۱۹,۳۲۵,۰۰۰
شهید سلیمی	۲۲ کیلومتری نکا (مازندران)	۱,۰۴۸,۱۹۷,۰۰۰	۸۲۶,۰۹۵,۰۰۰	۹۹۲,۷۴۵,۰۰۰	۱,۵۰۰,۰۳۲,۰۰۰	۱,۵۰۰,۱۰۷,۰۰۰	۱,۶۱۴,۱۷۵,۰۰۰	۸۱۹,۹۱۴,۰۰۰
بندرعباس	۱۲ کیلومتری بندرعباس (هرمزگان)	۶۴۹,۵۳۲,۰۰۰	۶۹۹,۲۳۴,۰۰۰	۸۷۳,۸۳۳,۰۰۰	۷۲۰,۶۵۱,۰۰۰	۶۰,۵۳۲,۰۰۰	۹۰۳,۲۹۴,۰۰۰	۷۵۴,۷۴۹,۰۰۰
تبریز	۸ کیلومتری خسروشاه (آذربایجان شرقی)	-	-	۱۹۸,۶۰۷,۰۰۰	۳۲۷,۱۷۰,۰۰۰	۲۹۰,۸۹۹,۰۰۰	۴۵۶,۰۹۳,۰۰۰	۳۰۲,۴۲۲,۰۰۰
شهید منتظری	۱۰ کیلومتری شاهین شهر (اصفهان)	-	-	۵,۰۲۵,۰۰۰	-	۲۰۴,۲۸۲,۰۰۰	۷۲۹,۶۲۵,۰۰۰	۳۱۹,۲۷۴,۰۰۰
منتظر قائم	۱۰ کیلومتری کرج (البرز)	-	-	-	-	۹۹,۸۴۶,۰۰۰	۲۴۷,۹۴۹,۰۰۰	۱۸۹,۹۰۱,۰۰۰
توس	۱۲ کیلومتری مشهد (خراسان رضوی)	۴۱۶,۹۶۵,۰۰۰	۴۷۶,۶۶۵,۰۰۰	۴۸۰,۷۱۸,۰۰۰	۲۲۱,۷۱۹,۰۰۰	۶۰۲,۵۷۳,۰۰۰	۴۴۴,۷۲۶,۰۰۰	۷۵۹,۰۰۲,۰۰۰
اصفهان (اسلام‌آباد)	منطقه ۱۳ شهر اصفهان	-	-	-	-	-	-	۱۴,۷۱۳,۰۰۰
مجموع مصرف	-	۳,۶۸۵,۷۴۹,۰۰۰	۳,۲۵۱,۱۲۹,۰۰۰	۵,۶۸۱,۷۱۷,۰۰۰	۵,۹۷۶,۷۶۹,۰۰۰	۶,۲۸۵,۹۰۷,۰۰۰	۸,۴۱۴,۳۳۶,۰۰۰	۶,۶۷۰,۴۹۳,۰۰۰

منبع: اندیشکده اقتصاد مقاومتی و رسانه مسیر اقتصاد

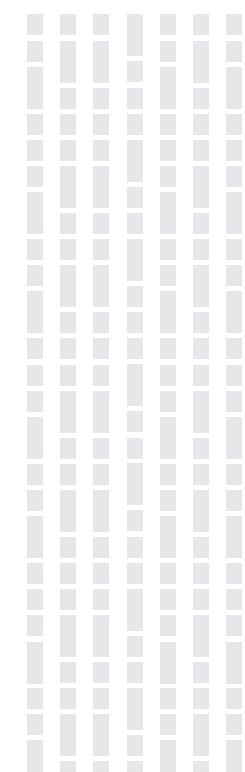
آورد

سه‌شنبه ۲۲ آبان ۱۴۰۳

شماره ۴۲۷۷

FARHIKHTEGANDAILY.COM

FARHIKHTEGANONLINE

- مدیرمسئول:
- محمد امین ایمانجانی
- قائم‌مقام مدیرمسئول:
- مسعود فروغی
- سردبیر:
- محمد زعیم‌زاده
- تلفن و فکس:
- ۶۲۹۹۹۴۹۵ (۰۲۱)
- کدپستی:
- ۱۱۳۵۳۳۱۱۶
- چاپ:
- چاپخانه دانشگاه آزاد اسلامی
- نشانی:
- خیابان حافظ، پایین‌ترین تراز جمهوری
 - روبه‌روی ساختمان بورس
 - ساختمان فرهیختگان، طبقه سوم